

Bruxelles, 14. lipnja 2024.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2022/0195(COD)

7629/24
ADD 1 REV 5

CODEC 776
ENV 284
CLIMA 110
FORETS 84
AGRI 207
POLMAR 9

NAPOMENA O TOČKI „I/A”

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Nacrt UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o obnovi prirode i izmjeni Uredbe (EU) 2022/869 (prvo čitanje) – donošenje zakonodavnog akta = izjave

Izjava Njemačke

Uredba o obnovi prirode donosi se u vrijeme kada se poljoprivredni sektor suočava s temeljnim izazovima. Savezna Republika Njemačka ističe ključnu važnost poljoprivrede otporne na buduće promjene. Funkcionalni ekosustavi neophodan su preduvjet da bi se to ostvarilo. Savezna Republika Njemačka smatra ključnim da se provedbom Uredbe o obnovi prirode ne nametnu dodatna opterećenja poljoprivrednim gospodarstvima.

Izjava Estonije

Estonija snažno podupire Akt o obnovi prirode. Smatramo da je Akt o obnovi prirode jedan od najvažnijih alata za zaustavljanje i preokretanje trenda opasnog gubitka bioraznolikosti u Europi te za osiguravanje zdravog, otpornog i sigurnog okoliša za nas i za našu djecu. Bioraznolika priroda naš je najjači saveznik u borbi protiv klimatskih promjena i prilagodbi njihovim učincima. Održivost proizvodnje hrane, šumarstvo i pružanje ključnih usluga ekosustava ovise o prirodi i bioraznolikosti. Osim toga, imamo odgovornost ne samo prema svojim građanima i budućim generacijama, već i prema globalnoj zajednici. Uredbom se osigurava ravnoteža između potrebnih mjera kojima se odgovara na hitne i stvarne potrebe prirodnog okoliša, a istodobno se uzimaju u obzir naponi država članica i različite okolnosti u njima te se osigurava potrebna fleksibilnost za njihovo rješavanje.

Izjava Latvije

Latvija i dalje izražava duboku zabrinutost u pogledu proporcionalnosti odredaba o obnovi poljoprivrednih ekosustava u odnosu na mjere čiji je cilj obnova organskih tala koja se upotrebljavaju u poljoprivredne svrhe i koja čine isušena tresetišta.

Međutim, Latvija podupire donošenje Prijedloga uredbe o obnovi prirode, kao i glavni cilj tog prijedloga, odnosno vraćanje prirode na cijelom kontinentu u korist bioraznolikosti, klime i ljudi.

Prema našem mišljenju, odredbe koje se temelje na ulaganjima napora u pogledu kvantitativnih ciljeva za obnovu i ponovno natapanje organskih tala i dalje predstavljaju rizik od nerazmjernog utjecaja na određene države članice s posebnim klimatskim uvjetima.

Latvija je država članica s jednim od najnižih udjela poljoprivrednog zemljišta u EU-u (30 % ukupne površine zemljišta). Istodobno je Latvija jedna od rijetkih država članica s najvećim udjelom organskih tala koja se nalaze na poljoprivrednim zemljištima.

Zbog navedenih posebnosti i okolnosti mjere obnove koje se odnose na ponovno natapanje ne bi trebale negativno utjecati na poljoprivrednu proizvodnju, koja je jedan od prioritetnih gospodarskih sektora u Latviji.

Nadalje, ponovnim natapanjem povećavaju se i emisije metana, drugog najčešćeg stakleničkog plina. U nekim slučajevima ponovno natapanje može biti protivno postizanju klimatskih ciljeva Latvije u području LULUCF-a, posebno u kratkoročnom razdoblju.

Dostupnost dodatnih sredstava ključan je preduvjet za postizanje ciljeva utvrđenih ovom Uredbom.

Pri utvrđivanju okolišnih i klimatskih ciljeva svi aspekti održivosti upravljanja zemljištem, poljoprivrede i šumarstva moraju se uzeti u obzir na uravnotežen način.

Izjava Litve

Litva dijeli zabrinutost u pogledu provedbe zahtjeva iz Uredbe o obnovi prirode. To osobito vrijedi za područje poljoprivrede zbog odredaba o obnovi poljoprivrednih ekosustava.

Međutim, Litva podupire sveobuhvatni cilj i posebne ciljeve Uredbe o obnovi prirode koji uvelike doprinose kontinuiranoj i dugoročnoj obnovi ekosustava na svim kopnenim i morskim područjima Europske unije.

Smatramo da bi se Uredbom mogla postići prava ravnoteža među mjerama potrebnima za zaustavljanje gubitka bioraznolikosti, a da se istodobno uzmu u obzir različite okolnosti u državama članicama i pruži potrebna fleksibilnost za pristupanje njihovom rješavanju.

Međutim, provedbom Uredbe povećat će se administrativno i financijsko opterećenje, posebno u sektorima poljoprivrede i šumarstva u Litvi. Stoga je stabilno, jasno, pouzdano i ciljano financiranje, osobito putem financijskih instrumenata EU-a, jedan od preduvjeta za učinkovitu provedbu mjera obnove i naknadu za različite stupnjeve ograničenja gospodarske aktivnosti.

Nadalje, novi zahtjevi ne smiju negativno utjecati na poljoprivrednu proizvodnju i lance opskrbe hranom. U razdoblju provedbe trebalo bi uzeti u obzir nacionalne posebnosti i očuvati ih u nacionalnim provedbenim planovima, a pritom bi trebalo dodijeliti dostatna sredstva iz europskih financijskih instrumenata.

Izjava Nizozemske

Nizozemska vlada želi ponovno naglasiti važnost Uredbe o obnovi prirode i podupire njezinu sveobuhvatnu ambiciju. Željeli bismo zahvaliti francuskom, švedskom, španjolskom i belgijskom predsjedništvu te Komisiji i Europskom parlamentu na njihovu konstruktivnom pristupu zaključenju Uredbe. Željeli bismo izraziti zahvalnost svim partnerima u EU-u koji su ozbiljno shvatili zabrinutost Nizozemske i pokušali pronaći rješenja za te izazove tijekom pregovora.

Međutim, nizozemski parlament velikom je većinom usvojio prijedlog kojim se od vlade traži da glasuje protiv Uredbe o obnovi prirode, uzimajući u obzir znatan izazov postizanja trenutačnih i budućih ciljeva obnove prirode u kontekstu velike gustoće naseljenosti i velikog pritiska na upotrebu zemljišta uzrokovanog suprotstavljenim gospodarskim, socijalnim i okolišnim zahtjevima te povezanim rizicima od pravnih i političkih posljedica. Obvezujućim ciljevima za 2040. i 2050. utvrđenima Uredbom povećavaju se izazovi u provedbi. Stoga će nizozemska vlada glasovati protiv Uredbe.

Kada se Uredba formalno donese i stupi na snagu, Nizozemska se obvezuje da će je uspješno provesti. Nastojat ćemo provesti Uredbu tako da administrativno opterećenje i pravni zahtjevi za društveno relevantne projekte budu što je više moguće ograničeni te ćemo nastojati postići multifunkcionalnu upotrebu zemljišta i resursa u okviru Uredbe. Nizozemska sa zanimanjem očekuje održavanje kontinuiranog dijaloga s Komisijom i državama članicama kako bi se osiguralo da Uredba doprinese obnovi ekosustava za ljude, klimu i planet.

Izjava Poljske

Poljska cijeni napore koje su Europska komisija i Europski parlament uložili u pripremu predložene uredbe, koja je odgovor na jedan od najvažnijih izazova suvremenog svijeta. Poljska vlada zahvaljuje francuskom, švedskom, španjolskom i belgijskom predsjedništvu na njihovu radu na postizanju kompromisa tijekom pregovora o toj uredbi.

Poljska vlada u potpunosti razumije potrebu za djelotvornim mjerama kako bi se zaštitili i obnovili prirodni resursi, kao što su mjere sadržane u EU-ovu Aktu o obnovi prirode, i potporu koje su tom aktu izrazile brojne nevladine organizacije, znanstvene zajednice i druge države članice. Poljska je u više navrata naglasila ulogu i važnost bioraznolikosti i njezin učinak na pravilno funkcioniranje svih ekosustava i na sigurnost današnjih i budućih europskih društava u kontekstu postizanja ciljeva održivog razvoja. Navedenom se uredbom ne prepoznaje moguća nepodudarnost između ciljeva zaštite i obnove ekosustavâ i metoda za provedbu tih ciljeva. Poljska stoga ne može poduprijeti tu uredbu.

Aspekti u vezi s poljoprivredom, i to ne samo u Poljskoj nego u cijeloj Europskoj uniji, izazivaju opravdane sumnje u pogledu punog donošenja načela iz nacrtâ uredbe. Ti se aspekti često odnose na temeljne elemente funkcioniranja poljoprivrednog tržišta EU-a u smislu sustavnih promjena uvedenih u okviru načela iz strategije europskog zelenog plana o kojima se trenutačno ponovno pregovara.

Poljska smatra da su ciljevi navedene uredbe ambiciozni, no postoji zabrinutost u pogledu mogućnosti da se te aktivnosti djelotvorno provedu, posebice kad je riječ o financijskom aspektu. Otkako je započeo rad na Aktu o obnovi prirode, Poljska je redovito isticala pitanje nedostatka jamstva za primjerena financijska sredstva u svrhu obnove prirode (kako bi se ispunile obveze na temelju te uredbe). Prelazak na fazu provedbe navedenih ciljeva iziskivao bi povećanje razina dodijeljenih financijskih sredstava za aktivnosti u području obnove prirode.

Nadalje, Poljska smatra da vremenski okvir iz tog dokumenta nije primjeren svojoj svrsi zbog kompleksnosti i dugotrajnosti planiranja i procesa revitalizacije i obnove ekosustava.

Izjava Komisije

EU i njegove države članice stranke su Konvencije Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša od 25. lipnja 1998. („Aarhuška konvencija”).

Države članice trebale bi osigurati da se pripadnicima dotične javnosti koji u skladu s nacionalnim pravom imaju dovoljan interes ili tvrde da im je povrijeđeno pravo omogućiti pristup postupku preispitivanja pred sudom ili zakonski utemeljenim neovisnim i nepristranim tijelom kako bi osporili materijalnu ili postupovnu zakonitost nacionalnih planova obnove i bilo kakav izostanak djelovanja nadležnih tijela, bez obzira na ulogu koju su pripadnici dotične javnosti imali u tijeku izrade i pripreme takvih nacionalnih planova obnove. To se provodi u skladu s relevantnom sudskom praksom Suda Europske unije koja se odnosi na pristup pravosuđu u pitanjima okoliša i uz puno poštovanje obveza koje su države članice preuzele kao stranke Aarhuške konvencije¹.

¹ Vidjeti i komunikaciju naslovljenu „Poboljšanje pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša u EU-u i državama članicama” (dok. 11854/20 – COM(2020) 0643).